

1.6.2021

LSSAVI/8879/2021

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Länsi- ja Sisä-Suomi

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toimialueen kunnat ja sairaanhoitopiirit

Kokoontumisrajoituksista luopuminen Covid-19-epidemian perustasolla ja epidemian leviämisen estämiseksi säädettyjen toimenpiteiden valvonta

Yhteenveto

Toimintasuunnitelmaa covid-19 –epidemian hillinnän hybridistrategian toteuttamiseen on päivitetty valtioneuvoston periaatepäätöksellä 27.5.2021. Päivitetyn toimintasuunnitelman mukaisesti epidemian perustason alueilla luovutaan tartuntatautilain 58 § mukaisten kokoontumisrajoitusten käytöstä.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto ei jatka 1.6.2021 asti voimassa olevia tartuntatautilain 58 § mukaisia määräyksiään Vaasan, Etelä-Pohjanmaan eikä Keski-Suomen sairaanhoitopiirien alueilla, jotka tällä hetkellä ovat vakaasti epidemian perustasolla. Jatkossa myös muiden sairaanhoitopiirien alueiden voi odottaa palaavan perustasolle, ja silloin kokoontumisrajoituksista luopuminen voi myös niissä tulla ajankohtaiseksi. Tartuntatautilain väliaikaisen 58 c §:n mukaiset velvoitteet covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi ovat kuitenkin edelleen voimassa, ja niiden noudattamista tulee jatkossakin kaikilla alueilla aktiivisesti valvoa.

LÄNSI- JA SISÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO
PL 200, Wolffintie 35, 65101 Vaasa

puh. 0295 018 450
kirjaamo.lansi@avi.fi
www.avi.fi

Jyväskylän toimipaikka
Hannikaisenkatu 47

Tampereen toimipaikka
Yliopistonkatu 38

Säädökset

Tartuntatautilain 8 § 1-2 momenttien mukaan aluehallintovirasto muun muassa sovittaa yhteen ja valvoo tartuntatautien torjuntaa alueellaan sekä valvoo torjuntatyön säännösten mukaista toteuttamista ja kansallisten suunnitelmien ja sosiaali- ja terveysministeriön päätösten toimeenpanoa. Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä ohjaa ja tukee kuntia ja sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksiköitä lääketieteellisellä asiantuntemuksellaan tartuntatautien torjunnassa, kehittää alueellisesti tartuntatautien diagnostiikkaa ja hoitoa sekä selvittää epidemioita yhdessä kuntien kanssa. Sairaanhoidopiiri varautuu poikkeuksellisten epidemioiden torjuntaan ja hoitoon sekä huolehtii hoitoon liittyvien infektioiden torjunnan kehittämisestä alueensa sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksiköissä.

Tartuntatautilain 9 § mukaan kunnan velvollisuutena on järjestää alueellaan tässä laissa tarkoitettu tartuntatautien vastustamistyö osana kansanterveystyötä siten kuin kansanterveyslaissa, terveydenhuoltolaissa ja tartuntatautilaissa säädetään.

Tartuntatautilain 58 § mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi päättää toimialueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Aluehallintovirasto voi tehdä alueellaan vastaavat päätökset silloin, kun ne ovat tarpeen usean kunnan alueella. Tässä lainkohdassa tarkoitettut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi.

Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntatautilain väliaikaisen **58 c §** 1-5 momenttien mukaisesti yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen sisätilojen sekä alueellisesti ja toiminnallisesti rajattujen ulkotilojen, joita käytetään asiakkaille tai osallistujille suunnattuun tarkoitukseen ja joiden käyttämisestä kyseiseen toimintaan toiminnan järjestäjä vastaa tiettyä ajankohtana, hallinnasta vastaavan 3 momentissa tarkoitettun toimijan on covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi toiminnassaan huolehdittava, että:

- 1) asiakkaille ja osallistujilla on mahdollisuus käsien puhdistamiseen;
- 2) asiakkaille ja osallistujille annetaan riittävän etäisyyden ylläpitämistä, käsien puhdistamista ja muita vastaavia tartuntojen leviämistä estäviä käytänteitä koskevat toimintaohjeet; ja
- 3) tilojen ja pintojen puhdistamista tehostetaan sen lisäksi, mitä muualla kyseisen toiminnan osalta puhdistamisesta säädetään. Tässä pykälässä tarkoitettujen tilojen hallinnasta vastaavan 3 momentissa säädetyn toimijan tulee lisäksi järjestää asiakkaiden ja osallistujien oleskelu sillä tavoin väljästi, kuin se kyseisen toiminnan erityispiirteet huomioon ottaen on mahdollista ja sijoittaa mahdolliset asiakaspaikat riittävän etäälle toisistaan.

Edellä tässä pykälässä säädettyt velvollisuudet koskevat seuraavia tilojen hallinnasta vastaavia ja niitä toiminnassaan käyttäviä toimijoita:

- 1) yksityiset yhteisöt, säätiöt ja muut oikeushenkilöt, ei kuitenkaan majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain 2 momentin 6 kohdassa ja Ahvenanmaan maakunnan vastaavassa lainsäädännössä tarkoitettut ravitsemistoiminnan harjoittajat;

- 2) yksityiset elinkeinonharjoittajat;
- 3) kunnat ja kuntayhtymät;
- 4) uskonnolliset yhdyskunnat;
- 5) julkisoikeudelliset laitokset.

Tässä pykälässä säädetyt velvollisuudet eivät kuitenkaan koske yksityis- tai perhe-elämän piiriin kuuluvaa toimintaa.

Tässä pykälässä säädetyt velvollisuudet eivät saa estää kenenkään oikeutta lakisääteisiin palveluihin, oikeutta saada asiansa käsitellyksi toimivaltaisessa viranomaisessa eivätkä ne saa estää virkamiestä tai viranhaltijaa hoitamasta virkatehtäviään.

Tartuntatautilain väliaikaisen **59 a § 1** momentin mukaisesti aluehallintovirasto ja kunta valvovat toimialueillaan 58 §:ssä, 58 c §:n 1 ja 2 momentissa, 58 d ja 58 g §:ssä sekä 58 h §:n 1 momentissa säädettyjen velvollisuuksien ja rajoitusten sekä niitä koskevien päätösten noudattamista.

Saman lainkohdan 4 momentin mukaisesti poliisi valvoo 58 ja 58 d §:n nojalla annettujen päätösten sekä 58 c §:n 2 momentissa asetettujen velvoitteiden noudattamista yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten kieltämisen sekä yleisö- ja ihmismäärää ja etäisyyksien ylläpitoa koskevien velvollisuuksien ja rajoitusten osalta.

Tartuntatautilain väliaikaisissa 59 a – 59 e §:ssä säädetään muun muassa edellä mainittujen tartuntatautilain velvoitteiden noudattamisen valvonnasta ja siihen liittyvästä toimivallasta.

Mainittujen tartuntatautilain pykälien voimassaoloa on jatkettu 1.6.2021 alkaen, ja tartuntatautilain 58 d §:ää on myös tässä

yhteydessä muutettu. Väliaikaiset pykälät ovat voimassa 31.12.2021 saakka.

Sosiaali- ja terveysministeriön ohjaus

Sosiaali- ja terveysministeriö on kirjeellään 27.5.2021 (VN/14345/2021) antanut hybridistrategian toimintasuunnitelman päivityksen mukaiset toimenpidesuositukset epidemian leviämisen estämiseksi.

Epidemian perustasolla olevilla alueilla ei enää ohjata tekemään tartuntatautilain 58 § mukaisia päätöksiä kokoontumisrajoituksista. Näiden alueiden osalta suositellaan muun ohella, että epidemian aikana omaksutut käsi- ja hengitystiehygieniää, kasvomaskin käyttöä, sosiaalisia etäisyyksiä ja muiden huomioon ottamista koskevat käytännöt jatkuvat, myös julkisissa ja muissa yleisölle avoimissa tiloissa. Tartuntatautilain 58 c ja e §:issä säädetään suoraan yleisistä, kaikki epidemiavaiheet kattavista turvallisuusvelvoitteista asiakas- ja osallistujatiloihin sekä liikenneasemille ja henkilöliikenteeseen. Kuntien tulee aktiivisesti viestiä näiden velvoitteiden sisällöstä ja valvoa niiden noudattamista. Tartuntatautilain 58 c §:ssä säädetyt turvallisuusvelvoitteet koskevat myös yleisötilaisuuksia. Epidemian kiihtymisvaiheen uhasa olevien alueiden tulee ottaa lisäksi ja ennakoivasti käyttöön kiihtymisvaiheen rajoitukset ja suositukset epidemian hillitsemiseksi.

Aluehallintoviraston ohjaus

Epidemiatilanne Suomessa on asiantuntija-arvioiden mukaan huomattavasti parantunut muun muassa onnistuneiden torjunta- ja rajoitustoimien sekä nousseen rokotuskattavuuden ansiosta. Yleisistä kokoontumisrajoituksista voidaan vakaan perustason alueilla toistaiseksi luopua valtakunnallisen ohjauksen mukaisesti.

Kokoontumisrajoituksista luovuttaessa on tärkeää edelleen ohjata tapahtumanjärjestäjiä ja muita toimijoita kokoontumisten järjestämisessä terveysturvallisesti. Tartuntatautilain väliaikaisten pykälien mukaista valvontatoimivaltaa tulee niin ikään aktiivisesti käyttää. Ennakoiva yhteistyö tapahtumanjärjestäjien sekä tapahtumien järjestämistä osaltaan valvovan poliisin kanssa on syytä toteuttaa paikallisiin olosuhteisiin sopivalla tavalla.

Kunnilla on myös jatkossa tartuntatautilain mukainen velvollisuus toimeenpanna lain ja hyvän käytännön mukaisia tartunnan torjuntatoimia sekä varautua epidemian mahdollisten pahenemisvaiheiden hoitoon. Sairaanhoidopiirin tulee tukea kuntia asiantuntemuksellaan tarkoituksenmukaisia toimintatapoja luotaessa ja alueellista toimintaa koordinoitaessa. Alueellisten koronakoordinaatioryhmien työtä on aiheellista jatkaa.

Myös tartuntatautilain 58 c §:n mukaisia velvoitteita valvottaessa kunta voi tarkastaa valvomansa toimijan tartuntatautilain mukaisen toiminnan sekä toiminnassa käytettävät tilat. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta. Kunnan terveydensuojelulain 7 §:n ja elintarvikelain 32 §:n nojalla toimivaltaiset viranomaiset saavat lisäksi mainittujen lakien nojalla tekemiensä tarkastusten yhteydessä tarkastaa myös tartuntatautilain mukaisten velvollisuuksien ja rajoitusten sekä niitä koskevien päätösten noudattamisen. Jos tartuntatautilain 58 c §:n 1 momentissa säädettyjen velvollisuuksien noudattamisessa havaitaan puutteita tai epäkohtia, kyseeseen voivat tulla määräykset tai pakkokeinot siten kuin laissa tarkemmin säädetään.

Edellä mainitusta valvonnasta vastaa ja tarkastuksiin, määräyksiin ja pakkokeinoihin liittyviä toimivaltuuksia käyttää kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin, jollei kunta kuntalain nojalla toisin päättä. Kunnanvaltuusto voi antaa kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaavalle toimielimelle oikeuden siirtää määräyksiin ja pakkokeinoihin liittyvän toimivallan edelleen kunnan tartuntataudeista vastaavalle lääkärille, muulle kunnan

viranhaltijalle, kunnan toimielimelle tai kunnan toimielimen jaostolle. Kunta voi myös sopia toisen kunnan tai kuntayhtymän kanssa, että tällainen toimivalta annetaan toisen kunnan tai kuntayhtymän viranhaltijan hoidettavaksi. Kuntayhtymä voi tehdä toisen kuntayhtymän kanssa edellä tarkoitetun sopimuksen, jos siihen on kuntayhtymän jäsenkuntien suostumus.

Kuntien tekemillä päätöksillä on paikallisen tilanteen vaatiessa edelleen mahdollista määrätä säädetyt edellytykset täyttäviä tartuntatautilain 58 §, 58 d § ja 58 g § mukaisia rajoituksia. Jos epidemiologinen tilanne alueilla tai valtakunnallinen arvio rajoitusten tarpeesta olennaisesti muuttuu, myös aluehallintovirasto voi arvioida kokoontumisrajoitusten tarvetta uudelleen.

Lisätietoja

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Laura Blåfield, puh. 0295 018 587, etunimi.sukunimi@avi.fi.

Johtaja Leena Laajala

Aluehallintoylilääkäri Laura Blåfield

Jakelu

Toimialueen kunnat

Toimialueen sairaanhoitopiirit

Tiedoksi

Pohjanmaan ja Sisä-Suomen poliisilaitokset

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valtioneuvoston kanslia, viestintäosasto

Tämä asiakirja LSSAVI/8879/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/8879/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Blåfield Laura 01.06.2021 11:24

Ratkaisija Laajala Leena 01.06.2021 12:20